

Vogeltelling Hof van Rhee 2023

Jildou,
Esther,
Nico,
Irene,
Roland,
Annet,
Marianne,
Mariska,
Hans

Vogeltelling Hof van Rhee 2023

- Wat & hoe hebben we geteld
- Uitvoering van de tellingen
- Resultaten
 - Vergelijk met 0-meting 2021
- Samenvatting

HERENBOEREN HOF VAN RHEE

Voor je ligt Hof van Rhee, de boerderij van Herenboeren Assen, mogelijk gemaakt en gerund door een coöperatie van 250 huishoudens uit Assen en omgeving. Met elkaar bepalen wij wat we verbouwen en eten. Hof van Rhee startte in november 2020 en is de negende boerderij volgens het concept van Herenboeren Nederland, een beweging die burgers ondersteunt bij de ontwikkeling van natuurgedreven, kleinschalige boerderijen. Elk jaar groeit het aantal Herenboerderijen in Nederland.

25 hectare voor 500 mensen

De boerderij bestaat uit 250 huishoudens uit Assen en omgeving. Dit betekent dat er voor elke 20 huishoudens 1 hectare land beschikbaar is. Dit is een unieke situatie die zorgt voor een hoge mate van diversiteit in de productie van voedsel en natuur. Het land wordt gebruikt voor het verbouwen van groenten, fruit, vee en veld (voor vee en wilg).

Gezond eten en verbeteren van biodiversiteit

De boerderij is een voorbeeld van hoe landbouw kan bijdragen aan een gezonde voedselketen en biodiversiteit. Door de inzet van natuurlijke bestuivers, zoals bijen, vlinders en vogels, wordt de biodiversiteit op het land verbeterd. Dit zorgt voor een gezondere en smaakvollere productie van voedsel.

Meelezen maakt meer mogelijk

Herenboeren Nederland maakt het mogelijk voor iedereen om te genieten van het land. Door de inzet van vrijwilligers en de inzet van lokale ondernemers wordt de boerderij een plek waar iedereen welkom is. Dit zorgt voor een gezonde en duurzame voedselketen.

Wij zijn aanstellen!

Wilt u ook meelezen en uw bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de boerderij? Dan zijn wij op zoek naar vrijwilligers en ondernemers die willen meelezen en hun bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de boerderij.

Welkom! Je staat hier

Hof van Rhee is een voorbeeld van hoe landbouw kan bijdragen aan een gezonde voedselketen en biodiversiteit. Door de inzet van natuurlijke bestuivers, zoals bijen, vlinders en vogels, wordt de biodiversiteit op het land verbeterd. Dit zorgt voor een gezondere en smaakvollere productie van voedsel.

HERENBOEREN
SAMEN DOORNAAR VOEDSEL PRODUCTEREN
HOF VAN RHEE

Regio Groningen Assen

Herenboeren Hof van Rhee in vogelvlucht

- ✓ Coöperatie van 250 huishoudens (1.500 mensen) uit Assen en omgeving
- ✓ Diversiteit gekweekt van groenten, fruit, vee en veld (voor vee en wilg)
- ✓ Gedistribueerd aan de deelnemers
- ✓ Opentakte 25 hectare
- ✓ Duurzame bedrijfsvoering met aandacht voor biodiversiteit
- ✓ Boeren in dienst van de coöperatie
- ✓ Weerlijk landelijk mede-eigenaren die zich inzetten op en om het land
- ✓ In het seizoen weeklijks vogel en vrucht

Hof van Rhee door de eeuwen heen

De gronden van Hof van Rhee waren al bebouwd door boeren, in de 19e eeuw door de boeren van 'Herenboeren', in de 20e eeuw door de boeren van 'Herenboeren'. Het land is nu in handen van de coöperatie van Herenboeren Assen. Het land wordt gebruikt voor het verbouwen van groenten, fruit, vee en veld (voor vee en wilg).

In de loop van de 19e en 20e eeuw kregen de gronden in handen van verschillende boeren. Door de boeren, veld, bosbouw, vee en veld (voor vee en wilg) was er veel ruimte voor natuur. Na de nationalisering van landbouw in 1920 zijn de gronden, gemeenschappelijke landbouw door 1000 boeren. Het land is nu in handen van de coöperatie van Herenboeren Assen. Het land wordt gebruikt voor het verbouwen van groenten, fruit, vee en veld (voor vee en wilg).

De boerderij is een voorbeeld van hoe landbouw kan bijdragen aan een gezonde voedselketen en biodiversiteit. Door de inzet van natuurlijke bestuivers, zoals bijen, vlinders en vogels, wordt de biodiversiteit op het land verbeterd. Dit zorgt voor een gezondere en smaakvollere productie van voedsel.

En onder deel van gemeenschap is onderdeel van de Boeren van Rhee.

Wat & hoe hebben we geteld

- **Vogels:** de aantallen van broedende vogels binnen het telgebied
- **Telgebied:** het terrein van de Herenboeren
 - Met enkele meters van aangrenzende randen met struiken en bomen
 - Omdat veel vogels die op het herenboerenland 'leven' in het aangrenzende struweel nestelen.
- **Tellers:** Jildou, Esther, Nico, Irene, Roland, Annet, Marianne, Mariska, Hans
- **Starttijd:** zonsopkomst (6.30 → 5 u);
 - Duur: 2-3 uur.

Wat & hoe hebben we geteld

- **Methode:** BMP-methode van Sovon (BMP=broedvogel monitoring project)
 - Sovon is de organisatie die landelijk de broedvogeltellingen coördineert.
 - Gestandaardiseerde telmethode
 - Waarnemen doe je met je ogen (&kijker) maar vooral ook met je oren
 - Vereist kennis vogelzang, maar sinds begin dit jaar is er ook een vrij goede app: 'Merlin'.
 - Observaties worden ingevoerd in het veld met de Sovon-app: 'Avimap'.
 - Die registreert soort, tijd, locatie, type waarneming: individu/paartje/zang/nestvondst/..

Wat & hoe hebben we geteld

- **Methode:** BMP-methode van Sovon (BMP=broedvogel monitoring project)
(vervolg)

- **7 tellingen gedaan**, startend bij zonsopkomst en met 1 avondtelling.

- Daarna: bepaling van aantallen broedgevallen door middel van 'clustering'

- Geautomatiseerd proces & gebaseerd op vogelsoort-specifieke criteria

Wat is clusteren?

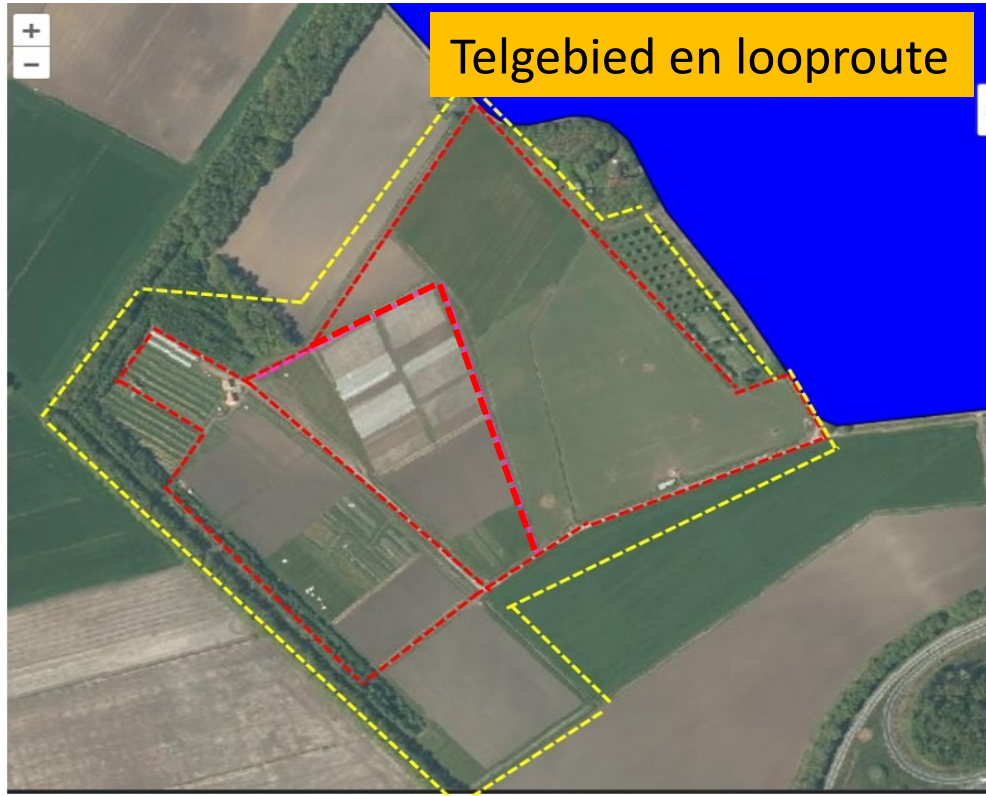
- Stel, op 7 telrondes hoor je iedere keer 1 geelgors, hoeveel broedende geelgorsen heb je dan?
→ 7 ... of 1, of iets ertussenin ?
- Clusteren = bepaalt welke waarnemingen van verschillende telrondes betreffen dezelfde vogel
 - Door clusteren krijg je betrouwbare aantallen
 - *Bij de 0-meting in 2021 is geen clustering gedaan (Avimap niet gebruikt) → geen betrouwbare aantallen*

Overzicht ingevoerde bezoeken

#	Bezoekdatum	Tijdstip	deel Teller	Aantal bezoektipe	Aantal soorten ex.
1.	31 maart	06:37 t/m 08:24	Hans Dankbaar +3	zonop	14 38
2.	14 april	06:43 t/m 08:40	Hans Dankbaar	zonop	20 49
3.	29 april	06:07 t/m 07:50	Hans Dankbaar +2	zonop	21 42
4.	12 mei	05:47 t/m 08:12	Hans Dankbaar +4	zonop	23 63
5.	26 mei	05:28 t/m 08:19	Hans Dankbaar +3	ochtend	24 73
6.	9 juni	05:02 t/m 07:47	Hans Dankbaar +1	zonop	21 60
7.	23 juni	21:51 t/m 23:02	Hans Dankbaar	avond	5 8

2021: 4 bezoeken, van 8.00-10.00 u, geen gebruik van 'Avimap'

Telling - uitvoering

Telling - uitvoering

Telling - uitvoering

Telling van 26 mei: resultaat - veldkaart

Geel = gelopen route

Letters geven locatie en codes van waargenomen vogelsoorten

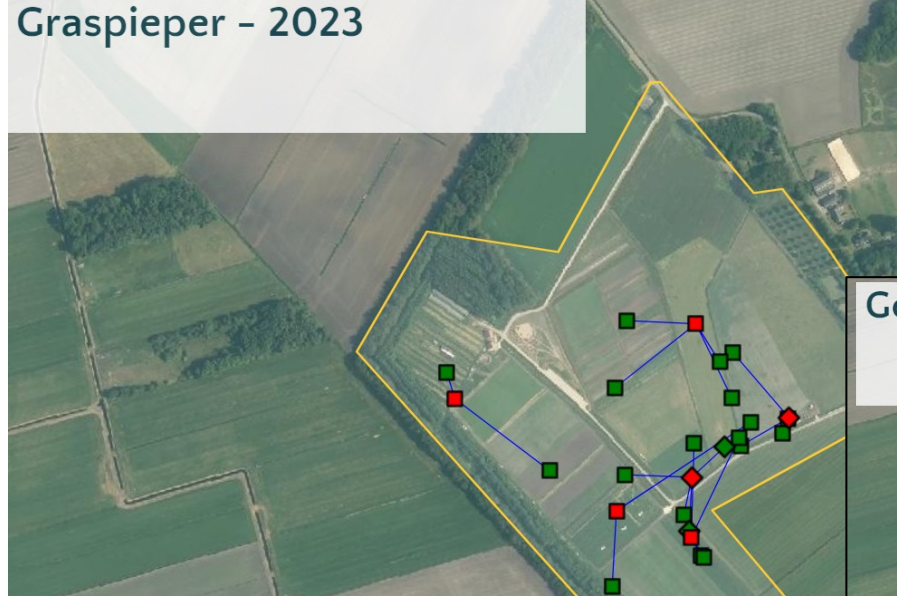
Opvallend: meeste vogels waargenomen in bomen/struikenrand aan linker (W-)zijde; Daarnaast rond de schuur, en langs de weg. Erg weinig in het weidegebied.

Clustering: bepalen van aantallen uit de 7 telrondes

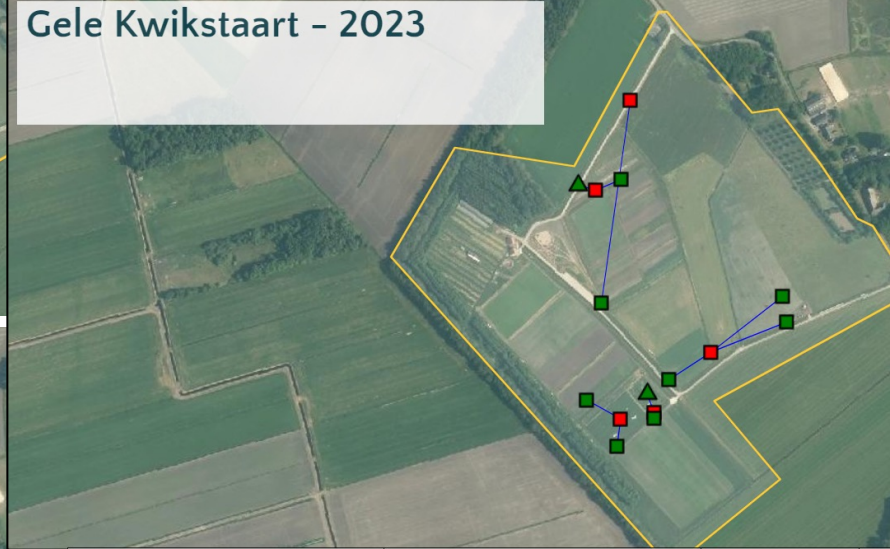
Geelgors - 2023

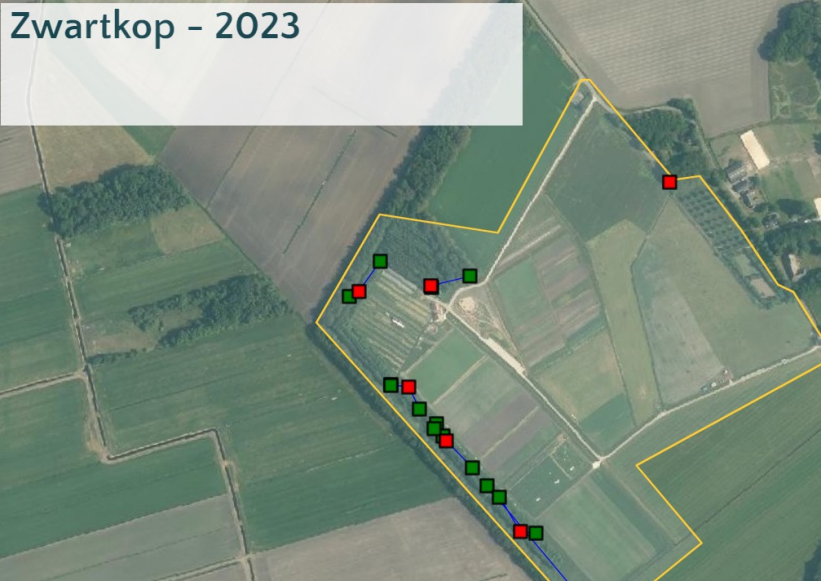
Graspieper - 2023

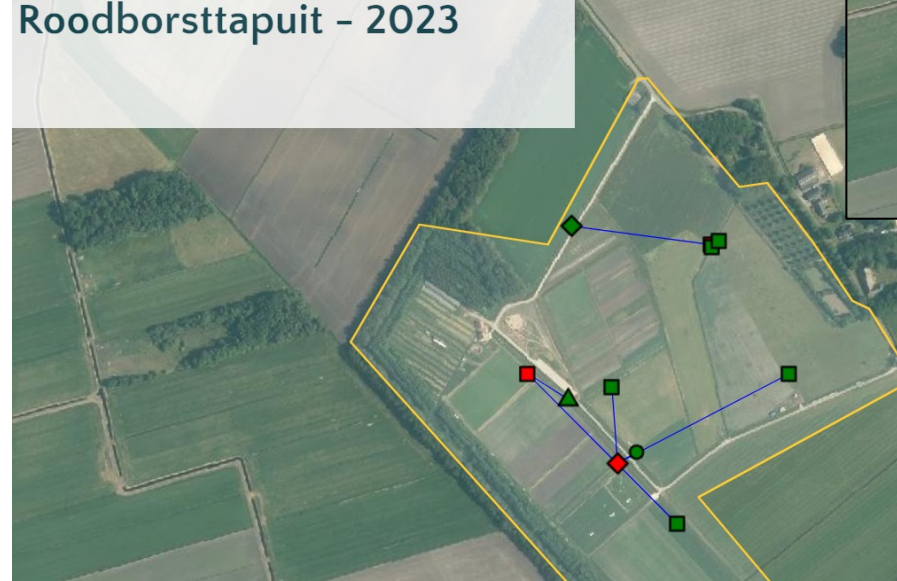
Gele Kwikstaart - 2023

Zwartkop - 2023

Roodborsttapuit - 2023

- Geautomatiseerde, methode, met criteria die per soort verschillen.

Resultaat telling 2023 – soorten en aantallen broedvogels

BMP Herenboeren Rhee 2023	aantal autocluster territoria
Soort	Aantal
Biotoop	
Bos(rand) met struweel	
Gaai	wel gezien, n
Wielewaal	wel gezien, n
Spotvogel	1
Holenduif	1
Grote Bonte Specht	1
Boompieper	6
Winterkoning	5
Roodborst	6
Merel	3
Zanglijster	1
Tuinfluitier	4
Zwartkop	7
Tjiftjaf	7
Fitis	3
Pimpelmees	5
Koolmees	5
Vink	4

BMP Herenboeren Rhee 2023	aantal autocluster territoria
Soort	Aantal
Biotoop	
Nabij gebouwen	
Witte Kwikstaart	3
Zwarte Roodstaart	2
Spreeuw	3
Boerenzwaluw	2
Open boerenland+struweel	
Ringmus	2
Putter	3
Kneu	3
Roodborsttapuit	3
Grasmus	9
Geelgors	6
Open akker- en grasland	
Torenvalk	wel gezien, niet gebroed
Graspieper	6
Gele Kwikstaart	5
Aantal broedende soorten	27
Aantal aanwezige soorten	30

Vergelijk 2023 - 2021

BMP Herenboeren Rhee 2023		aantal autocluster territoria		2021	
Soort	Aantal	telling aanwezige individuen			
Biotoop		Wel/niet	Extra soort		
Bos(rand) met struweel					
Gaai	wel gezien, niet gebroed	N			
Wielewaal	wel gezien, niet gebroed	N			
Spotvogel	1	N	Boomkruiper		
Holenduif	1	N	Kauw		
Grote Bonte Specht	1	J			
Boompieper	6	J			
Winterkoning	5	J			
Roodborst	6	J			
Merel	3	J			
Zanglijster	1	J			
Tuinfluiters	4	J			
Zwartkop	7	J			
Tjiftjaf	7	J			
Fitis	3	J			
Pimpelmees	5	J			
Koolmees	5	J			
Vink	4	J			

BMP Herenboeren Rhee 2023		aantal autocluster territoria		2021	
Soort	Aantal	telling aanwezige individuen			
Biotoop		Wel/niet	Extra soort		
Nabij gebouwen					
Witte Kwikstaart	3	J			
Zwarte Roodstaart	2	N			
Spreeuw	3	J			
Boerenzwaluw	2	J			
Open boerenland+struweel					
Ringmus	2	N	(Huismus)		
Putter	3	N	Gekraagde Roodstaa		
Kneu	3	N	Koekoek		
Roodborsttapuit	3	J			
Grasmus	9	J			
Geelgors	6	J			
Open akker- en grasland					
Torenvalk	wel gezien, niet gebroed	N	Kwartel		
Graspieper	6	J			
Gele Kwikstaart	5	J			
Aantal broedende soorten	27	27	aanwezige soorten		
Aantal aanwezige soorten	30				

2021: Geen telling volgens BMP methode, alleen aanwezige soorten bruikbaar voor vergelijking

Samenvatting

- Bos(rand) met struweel: meeste vogelsoorten
 - Fitis, Tjiftjaf, Roodborst, Kool- en Pimpelmees, Vink, Merel, Zanglijster, GroteBonte Specht, Boompieper, Tuinfluiter, Zwartkop
- Kleinschalig open boerenland, met struweel en kruidenrijke vegetatie:
 - Geelgors, kneu, putter, grasmus, ringmus, roodborsttapuit, spotvogel
 - (Westelijke vakken, wegberm)
- Nabij gebouwen:
 - Zwarte roodstaart, boeren zwaluw, spreeuw, witte kwikstaart
- Extensief beheerd grasland:
 - Gele kwikstaart, Graspieper (Z-O-rand weidegebied)
- Weinig vogels in centrale groentebedden:
 - Door intensief gebruik & gebrek aan nestgelegenheid (struweel)
- Zeer weinig vogels in het begraasde weidegebied + aangrenzende kruidenwei
 - (nog) te weinig diversiteit/ te droog?/ beweiding niet extensief genoeg?
 - In toekomst mogelijk geschikt voor veldleeuwerik, Kievit, kwartel, wulp, scholekster

